

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: **PhDr. S. A.**, narozen X,
bytem X,
zastoupen JUDr. Emilem Flegelem, advokátem,
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 160 00 Praha 10,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství,**
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2019, č. j. KUUK/122690/2019/DS,

takto:

- I. Žaloba **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek v částce 3 000 Kč, která bude žalobci vyplacena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 20. 11. 2019, podanou u zdejšího soudu téhož dne prostřednictvím datové schránky společnosti Advokátní kancelář Emil Flegel s. r. o., se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2019, č. j. KUUK/122690/2019/DS, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Mostu, odboru správních činností, oddělení správního (dále jen „magistrát“) ze dne 21. 1. 2019, č. j. MmM/008380/2019/OSČ-P/TM, zn. OSČ-Př/111440/3355/20174/TM. Tímto rozhodnutím magistrát shledal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož se žalobce dopustil z nedbalosti tím, že dne 28. 9. 2017 v 16:27 hodin při řízení osobního motorového vozidla Mercedes Benz, reg. značky X, na pozemní komunikaci č. I/13 u obce Most – Souš, u vodní nádrže Matylda, ve směru na Chomutov nerespektoval svislé dopravní značení č. B 21a „Zákaz předjíždění“ a předjížděl jiná vozidla na místě, kde je to místní úpravou provozu na dopravních komunikacích zakázáno, čímž žalobce porušil stanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Za spáchání uvedeného

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

přestupku magistrát podle § 125c odst. 5 písm. d) a odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu uložil žalobci pokutu 5 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu šesti měsíců od právní moci rozhodnutí. Magistrát dále uložil žalobci povinnost uhradit náklady správního řízení 1 000 Kč.

2. Před vlastním projednáním věci je soud vždy povinen zkoumat, zda jsou splněny podmínky řízení a zda má žaloba všechny zákonem stanovené náležitosti k tomu, aby byla projednatelná. Jednou z takových náležitostí je forma podání.
3. Podle § 37 odst. 2 věty první a druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) platí, že *„[p]odání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě. Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřihlíží.“*
4. Výkladem citovaného ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 21. 12. 2016, č. j. 7 As 274/2016-16, ve kterém uvedl: *„První věta citovaného ustanovení ve znění účinném do 18. 9. 2016 zněla následovně: ‚Podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona‘. Tímto zvláštním zákonem byl podle poznámky pod čarou zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu). Za tohoto dřívějšího znění § 37 odst. 2 věty první s. ř. s. bylo nesporné, že se k podání obsahujícímu úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, zaslanému e-mailem bez elektronického podpisu, které nebylo potvrzeno podle věty druhé, nepřihlíží a žádné řízení se o něm vůbec nezahajuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 As 136/2016-35, bod 8). Jak vyplývá ze srovnání obou citovaných znění, od 19. 9. 2016 již není ve větě první uvedeno ‚v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona‘, nýbrž pouze ‚v elektronické formě‘. K této změně došlo v souvislosti se zrušením zákona o elektronickém podpisu a nabytím účinnosti zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, a souvisejícího zákona č. 298/2016 Sb.“*
5. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení shledal, že *„... uvedená novelizace § 37 odst. 2 věty první s. ř. s. nic nezměnila na povinnosti potvrdit podání kasační stížnosti zaslané soudu e-mailem bez elektronického podpisu podle § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s. Zaprvé, z důvodové zprávy k zákonu č. 298/2016 Sb. vyplývá, že smyslem změny je toliko vypuštění duplicitního požadavku na podepsání elektronického podání pro nadbytečnost. Úmysl zákonodárce byl tedy toliko „kosmetického“ rázu. Zadruhé, lze poukázat na analogickou úpravu v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, podle jehož § 42 odst. 2 se k nepotvrzenému (respektive – jazykem odkazovaného ustanovení – nedoplněnému) podání obsahujícímu návrh ve věci samé učiněnému v elektronické podobě nepřihlíží. Výjimku tvoří právě zákonným způsobem podepsaná podání v elektronické podobě (§ 42 odst. 3 občanského soudního řádu). Zejména se však nic nezměnilo na smyslu tohoto požadavku obsaženého v § 37 s. ř. s., kterým je identifikace podatele a autenticita podání (a to skrze vlastnoruční podpis, identifikaci vlastní osoby při sepisu protokolu či skrze elektronický podpis). Soudní řád správní požadavek zvláštní formy podání vztahuje jen na vybraná podání, jejichž důležitost odůvodňuje zájem na formě, která umožňuje identifikaci podatele a autenticitu podání. U dalších podání, která se zpravidla vztahují na již zahájená řízení, se lze spokojit s tím, že podatel je dostatečně identifikován již samotným povědomím o řízení, k němuž se podání vztahuje; o identitě podatele tak nevyvstávají*

žádné pochybnosti' (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 3. 2016, č. j. 8 As 78/2015-22, č. 3411/2016 Sb. NSS, bod 21). I po účinnosti uvedené novely tedy platí, že pokud je kasační stížnost podána prostřednictvím e-mailu, aniž by byl jeho odesílatel autentizován, což je i tento případ, vztahuje se na něj povinnost potvrdit podání soudu v třídení lhůtě písemným podáním shodného obsahu podle § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s.“

6. Vycházejí z citovaného právního názoru Nejvyššího správního soudu zdejší soud konstatuje, že i po zmíněné novelizaci § 37 odst. 2 věty první s. ř. s. lze považovat za řádné pouze takové podání v elektronické formě, které je opatřeno elektronickým podpisem ve smyslu zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů.
7. V této souvislosti soud především upozorňuje na skutečnost, že předmětná žaloba byla podána z datové schránky obchodní korporace Advokátní kancelář Emil Flegel s. r. o., což jednoznačně plyne ze záznamu o ověření elektronického podání založeného na č. l. 1 soudního spisu. Samotná žaloba, která je přílohou datové zprávy, pak neobsahuje žádný podpis. V předmětné žalobě je jako zástupce žalobce označen JUDr. Emil Flegel, advokát, a k žalobě byla současně připojena plná moc, kterou žalobce udělil právě JUDr. Emilu Flegelovi, advokátovi.
8. Soud si je vědom toho, že podle § 15 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“) lze advokacii vykonávat i ve vybraných právních formách obchodní společnosti. Pokud však zvláštní právní předpis nepřipouští výkon advokacie jménem společnosti, což je i případ § 35 odst. 2 s. ř. s., vykonávají společníci (advokáti) advokacii vlastním jménem a na účet společnosti. To platí i pro výkon advokacie v pracovněprávním poměru (§ 15b zákona o advokacii). Zástupcem účastníka v soudním řízení správním proto nemůže být advokátní kancelář jako právnická osoba (resp. zaměstnavatel advokáta), ale toliko advokát jako fyzická osoba (srov. Kühn, Z., Kocourek, T. aj.: *Soudní řád správní: Komentář*, Wolters Kluwer, Praha: 2019). Plná moc se tedy ve smyslu § 35 odst. 2 s. ř. s. uděluje vždy konkrétnímu zástupci, nikoli např. advokátní kanceláři (srov. Potěšil, L., Šimíček, V. aj.: *Soudní řád správní: Komentář*, Nakladatelství Leges, Praha: 2014). Lze tedy uzavřít, že obchodní korporace Advokátní kancelář Emil Flegel s. r. o. v této věci nebyla, a ani nemohla být zástupcem žalobce či substitučním zástupcem JUDr. Emila Flegela, advokáta.
9. Podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“) platí, že „[ú]kon učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob.“ Tato fikce však nastupuje pouze tehdy, je-li podání odesláno z datové schránky subjektu, který je v něm označen jako podatel, případně jeho zmocněnec.
10. Jak uvedl Nejvyšší soud v usnesení ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. 33 Cdo 2743/2013, „[i]nformační systém datových schránek neumožňuje soudu jako adresátovi datové zprávy identifikovat prostřednictvím identifikátoru elektronického podání osobu, která datovou zprávu vytvořila a která dokument nebo úkon provedla, nýbrž jen držitele datové schránky; údaj o tom, která osoba a v jakém postavení datovou zprávu vyhotovila a odeslala, je adresátu nepřístupný. Je-li jediným ‚viditelným‘ údajem o identitě odesílatele datové zprávy identifikace

jeho datové schránky, nelze než závěr o fikci podpisu datové zprávy vztáhnout k osobě jejího držitele. Použil-li advokát datovou schránku právnické osoby – advokátní kanceláře, ve které vykonává jako společník advokacii, k odeslání datové zprávy ve věci svého klienta (účastníka občanského soudního řízení), nemůže se prosadit názor, že platí fikce podpisu toho, kdo datovou zprávu fakticky vytvořil a odeslal a nikoli držitele datové schránky. Podepsal-li by advokát žalované přílohy datové zprávy svým zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaným akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb, bylo by vyloučeno, aby nastala fikce podpisu držitele datové schránky – právnické osoby podle § 18 odst. 2 zákona [o elektronických úkonech].“ Na tento závěr pak odkázal ve své judikatuře i Nejvyšší správní soud (srov. např. rozsudek ze dne 7. 5. 2015, č. j. 7 Afs 60/2015-32), přičemž zdejší soud neshledal žádný důvod se od tohoto právního posouzení jakkoli odchýlit.

11. Podobně též Ústavní soud v usnesení ze dne 23. 7. 2020, sp. zn. III. ÚS 1827/20, vyslovil, že „... datová schránka není anonymním úložištěm dat, nýbrž je striktně individuálně přidělena. V obecné rovině platí, že v případě doručování prostřednictvím datové schránky je požadavek další autorizace podle § 42 odst. 3 o. s. ř. bezúčelný [nález ze dne 7. 3. 2016, sp. zn. II. ÚS 289/15 (N 38/80 SbNU 475)]. To však bezpochyby platí pouze tehdy, je-li žaloba odeslána z datové schránky žalobce, neboť právě takové odeslání podání zaručuje dostatečnou autorizaci. Mezi účastníky řízení přitom není sporu o tom, že žaloba stěžovatele nebyla odeslána z jeho datové schránky coby fyzické osoby, ale z datové schránky právnické osoby. Takovéto podání odeslané z cizí datové schránky podle soudů nelze považovat za elektronické podání podepsané stěžovatelem. Na tom nemůže nic změnit skutečnost, že do kolonky ‚odesílající osoba‘ stěžovatel napsal své jméno ani to, že byl jednatelem právnické osoby, z jejíž datové schránky byla žaloba odeslána.“ Pro úplnost lze odkázat také na usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 6. 2012, č. j. 47 Co 17/2010-249, podle kterého „[t]ím, z jaké datové schránky je úkon vůči soudu učiněn, je provedena jednoznačná identifikace osoby, která úkon u soudu učinila. Je vyloučeno, aby prostřednictvím datové schránky fyzická osoba učinila vůči soudu procesní úkon právnická osoba a aby prostřednictvím datové schránky právnické osoby učinila vůči soudu procesní úkon fyzická osoba.“
12. Soud dále poukazuje na to, že Nejvyšší soud v již citovaném usnesení sp. zn. 33 Cdo 2743/2013 opřel své závěry též „o stanovisko Ministerstva vnitra nazvané - Datové schránky a činnost správních orgánů z 28. 6. 2010, aktualizované k 31. 10. 2012 (publikované na webové stránce www.mvcr.cz/soubor/datove-schranky-a-cinnost-spravnich-organu-pdf-68503.aspx), podle něhož podání prostřednictvím datové schránky lze činit pouze jménem jejího držitele. Úkon učiněný jinou osobou prostřednictvím ‚cizí‘ datové schránky (např. fyzická osoba učiní podání z datové schránky svého zaměstnavatele) nemá právní účinky, které zákon jinak dokumentu doručenému prostřednictvím datové schránky přiznává. Tyto úkony však nelze považovat automaticky za neúčinné. Bude-li úkon učiněný prostřednictvím datové schránky jiného subjektu podepsán uznávaným elektronickým podpisem subjektu činícího úkon a splní-li další požadavky právními předpisy na tento úkon kladené, pak bude, byť je učiněn prostřednictvím cizí datové schránky, materiálně perfektním. Při absenci uznávaného elektronického podpisu podatele je třeba dle našeho názoru postupovat shodně jako v případě podání učiněného prostřednictvím veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu.“
13. Vzhledem k tomu, že samostatně elektronicky nepodepsaná žaloba v této věci byla soudem odeslána z datové schránky obchodní korporace Advokátní kancelář Emil Flegel s. r. o.,

která nebyla, a ani nemohla být zástupcem žalobce či substitučním zástupcem JUDr. Emila Flegela, advokáta, zdejší soud shledal, že nenastoupila fikce podpisu držitele datové schránky, tudíž žaloba není podepsána a nejedná se o podání v elektronické formě ve smyslu § 37 odst. 2 věty první s. ř. s. To znamená, že podaná žaloba nemá zákonem vyžadovanou formu, a proto bylo třeba, aby ji podatel v souladu s § 37 odst. 2 větou druhou s. ř. s. do tří dnů od jejího doručení soudem potvrdil písemným podáním shodného obsahu nebo předložil její originál. To se však nestalo, a proto se k žalobě v této věci nepřihlíží. Řízení v této věci tedy podle názoru soudu nebylo řádně zahájeno, neboť nebyla podána žaloba vyhovující požadavkům § 37 odst. 2 s. ř. s., a nemělo být vůbec vedeno.

14. Na okraj soud poznamenává, že nemá-li podání zákonem vyžadovanou formu, nenastupuje poučovací povinnost soudu. Soud proto nebyl povinen žalobce nebo jeho právního zástupce vyzývat k tomu, aby žalobu ve lhůtě předepsané v § 37 odst. 2 větě druhé s. ř. s. potvrdil písemným podáním shodného obsahu nebo předložil její originál.
15. Soud zdůrazňuje, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. je řízením, které se zahajuje výhradně na návrh (tedy podáním žaloby). V případě, že žaloba nebyla řádně podána, nelze o ní meritorně rozhodnout. Za situace, kdy soud zjistil předmětný nedostatek až poté, kdy řízení o předmětné žalobě zahájil a vedl, nelze podle názoru soudu toto řízení ukončit pouhým přípisem, neboť by to znamenalo ztrátu možnosti procesní obrany žalobce v tomto soudním řízení. Absence žaloby podané v řádné formě přitom představuje neodstranitelný nedostatek podmínky řízení, který nemohl být zhojen ani tím, že soud o této žalobě po určitou dobu řízení vedl. Soud proto žalobu v této věci podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. s přihlédnutím k procesním právům žalobce odmítl.
16. Z důvodu odmítnutí žaloby soud současně v souladu s § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
17. Jelikož řízení skončilo odmítnutím žaloby před prvním jednáním, soud podle § 10 odst. 3 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) rozhodl rovněž o vrácení žalobcem zaplaceného soudního poplatku za podání žaloby v částce 3 000 Kč. Tato částka bude žalobci vrácena z účtu krajského soudu ve lhůtě stanovené v § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 26. ledna 2022

Mgr. Václav Trajer, v. r.
samosoudce